

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC
DATUM 15 juli 2026
ONDERWERP Bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail

Beste meneer, mevrouw,

Bijgevoegd een memo over de bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail. Met deze memo informeren wij u over de uitgangspunten over het Omgevingsprogramma Retail en bieden wij gelegenheid om aandachtspunten, wensen en bedenkingen mee te geven voor de verdere uitwerking. Op 1 september worden de Bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail (deze memo) toegelicht in de beeldvormende commissievergadering Samenleving & Bestuur. De commissie bespreekt de deze memo een week later in haar oordeelsvormende vergadering van 8 september.

Achtergrond

De gemeente Krimpenerwaard werkt aan een Omgevingsprogramma Retail. Met dit programma actualiseren, bundelen en concretiseren we het bestaande detailhandelsbeleid binnen de systematiek van de Omgevingswet. De directe aanleiding hiervoor is niet dat de gemeente een nieuwe koers voor detailhandel wil vaststellen. De belangrijkste aanleiding is dat bestaand beleid moet worden vertaald naar een actueel beleidskader dat als basis kan dienen voor toekomstige regels in het Omgevingsplan en voor de uitvoering van het recent vastgestelde voorbereidingsbesluit detailhandel.

De gemeenteraad heeft gevraagd om een memo voordat een omgevingsprogramma wordt opgesteld door het college. Deze memo Bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail geeft een overzicht van bestaand beleid en het proces om te komen tot een omgevingsprogramma binnen de bestaande kaders.

Tot slot

Het college vertrouwt erop de raad met deze brief inclusief memo voldoende te hebben geïnformeerd over de Bestaande kaders voor het omgevingsprogramma retail.

Bijlagen RIB: Memo Bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

de burgemeester,

J. Hennip

ir. J. Beenakker

MEMO

MEMO AAN	De gemeenteraad
MEMO VAN	Het college
TEAM	Team Advies Ruimtelijke Ontwikkeling
CC	
DATUM	15 juli 2026
ONDERWERP	Bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail

Bestaande kaders als basis voor Omgevingsprogramma Retail

1. Aanleiding en maatschappelijke opgave

De gemeente Krimpenerwaard werkt aan een Omgevingsprogramma Retail. Met dit programma actualiseren, bundelen en concretiseren we het bestaande detailhandelsbeleid binnen de systematiek van de Omgevingswet.

De directe aanleiding hiervoor is **niet** dat de gemeente een nieuwe koers voor detailhandel wil vaststellen. De belangrijkste aanleiding is dat bestaand beleid moet worden vertaald naar een actueel beleidskader dat als basis kan dienen voor toekomstige regels in het Omgevingsplan en voor de uitvoering van het recent vastgestelde voorbereidingsbesluit detailhandel.

Daarnaast verandert de detailhandel. Online winkelen, veranderend consumentengedrag, schaalvergroting en economische ontwikkelingen zetten winkelgebieden onder druk. Tegelijkertijd zijn winkels en voorzieningen van groot belang voor de leefbaarheid en vitaliteit van onze kernen. Daarom is het wenselijk om bestaand beleid te actualiseren en te vertalen naar een toekomstbestendig uitvoeringskader.

Met deze memo informeren wij de raad over de uitgangspunten voor het Omgevingsprogramma Retail en bieden wij gelegenheid om aandachtspunten, wensen en bedenkingen mee te geven voor de verdere uitwerking.

2. Welke kaders zijn al vastgesteld?

De gemeenteraad heeft de afgelopen jaren belangrijke keuzes gemaakt over de ontwikkeling van detailhandel, voorzieningen en de vitaliteit van de kernen.

Belangrijke vastgestelde kaders zijn:

- *Omgevingsvisie Krimpenerwaard*

De Omgevingsvisie beschrijft de gewenste ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Daarbij wordt ingezet op vitale kernen, behoud van voorzieningen en het versterken van de leefbaarheid in de dorpen.

- *Retailvisie Krimpenerwaard 2019*

De Retailvisie bevat de gemeentelijke koers voor detailhandel. Hierin is onder meer gekozen voor de volgende ambitie:

- Behoud van de eigen, unieke identiteiten van alle kernen.
- Bieden van vrijheid en ruimte voor ondernemers om kansen te benutten, op voorwaarde van een gelijk speelveld.
- Behoud en waar mogelijk versterken van de gemeentelijke en lokale koopkrachtbinding.
- Behoud van het boodschappenaanbod in de kernen om de leefbaarheid op peil te houden. Het lokale draagvlak is daarbij bepalend.
- Benutten van de kansen die recreatie en toerisme bieden.

- *Toekomstperspectief Vitaal Krimpenerwaard*

Het toekomstperspectief benadrukt het belang van vitale kernen, een sterke lokale economie en voldoende voorzieningen voor inwoners. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de samenhang tussen wonen, werken, ontmoeten en voorzieningen.

- *Vorbereidingsbesluit detailhandel*

Het college heeft een voorbereidingsbesluit genomen waarmee functiewijzigingen van detailhandel naar andere functies tijdelijk vergunningsplichtig zijn gemaakt. Dit besluit biedt bescherming tegen ongewenste ontwikkelingen én zorgt voor uniformiteit binnen onze gemeente. Deze tijdelijke regeling in het voorbereidingsbesluit wordt omgezet naar een permanente regeling (vergunningplicht functiewijziging) in het omgevingsplan (vaststelling voorzien maart 2027). Het Omgevingsprogramma retail zorgt voor de onderbouwing en uitleg.

- [Standplaatsenbeleid](#)

In 2025 is het standplaatsenbeleid vastgesteld. Het verkopen van goederen als groenten, fruit, kaas, bloemen, kleding en horeca vanuit een standplaats is binnen de Krimpenerwaard een veel voorkomende manier van ambulante handel. Deze standplaatsen staan individueel en los van de weekmarkt op de daarvoor aangewezen locaties. Het voorziet in de behoefte, biedt werkgelegenheid en verlevendigt het straatbeeld.

Naast het standplaatsenbeleid houden we ook rekening met het de [terrassenvergunningen](#).

Conclusie

De strategische keuzes zijn gemaakt. Het Omgevingsprogramma Retail introduceert daarom geen nieuwe beleidskoers, maar werkt bestaande beleidskaders verder uit, actualiseert deze waar nodig en vertaalt ze naar een concreet uitvoerings- en toetsingskader binnen de Omgevingswet.

Belangrijkste keuze: hoe zien compacte centrumgebieden eruit?

3. Thema's om uit te werken

Hoewel de hoofdlijnen vastliggen, vraagt de verdere uitwerking om keuzes op uitvoeringsniveau. Binnen deze kaders gaan we deze thema's bespreken met betrokkenen. We zullen vervolgens met een concept omgevingsprogramma terugkomen bij de Commissie Samenleving en Bestuur (SB).

Het Omgevingsprogramma zal onder meer antwoord geven op de volgende vragen:

Centrumgebieden

- Welke winkelgebieden hebben een primaire centrumfunctie?
- Hoe versterken we deze gebieden?
- Welke functies dragen bij aan levendige centra?

Solitaire detailhandel

- Hoe gaan we om met winkels buiten de centrumgebieden?
- Welke locaties zijn toekomstbestendig?
- Waar is transformatie op termijn wenselijk?

Perifere detailhandel

- Welke vormen van perifere detailhandel passen binnen de gemeentelijke structuur?
- Welke ontwikkelruimte is wenselijk?

Horeca

- Verankering van de vier horeca categorieën, in aansluiting op de Retailvisie 2019

Functiewijzigingen

- Onder welke voorwaarden kan detailhandel worden omgezet naar andere functies?
- Welke afwegingen zijn daarbij relevant voor leefbaarheid en voorzieningen?

Uitvoering en juridische borging

- Hoe vertalen we het beleid naar het Omgevingsplan?
- Welke beoordelingscriteria worden gebruikt bij vergunningverlening?
- Hoe zorgen we voor een juridisch houdbaar en uitvoerbaar systeem?

4. Wat ligt al vast en wat niet?

De volgende uitgangspunten zijn al vastgesteld of volgen rechtstreeks uit bestaand beleid:

- behoud van vitale en aantrekkelijke kernen;
- behoud van een passend voorzieningenniveau;
- versterking van centrumgebieden;
- concentratie van detailhandel waar dat wenselijk is;
- zorgvuldig omgaan met functiewijzigingen;
- ondersteuning van een sterke lokale economie.

Wat wordt nog uitgewerkt?

Het Omgevingsprogramma werkt deze uitgangspunten verder uit door:

- centrumgebieden nader af te bakenen;
- ontwikkelperspectieven per kern te formuleren;
- beleidsregels voor functiewijzigingen uit te werken;
- beoordelingscriteria op te stellen;
- de koppeling met het Omgevingsplan te maken;
- uitvoeringsmaatregelen te benoemen.

5. Rol van de raad

De Omgevingswet vraagt om een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Het Omgevingsprogramma Retail vormt de schakel tussen visie en regels. De Omgevingsvisie beschrijft de gewenste richting. Het Omgevingsprogramma werkt deze richting uit in concrete beleidskeuzes en uitvoeringsafspraken. We maken een eerste vertaling van keuzes naar beleidsregels, die uiteindelijk moeten worden verankerd juridisch bindende regels in het Omgevingsplan.

Het Omgevingsprogramma Retail vormt daarmee een belangrijke bouwsteen voor een zorgvuldig en juridisch houdbaar Omgevingsplan. En een toetsingskader tot die tijd. Kortom; de retailvisie wordt bestendigd voor de komende 5 jaar, daarna gaan we evalueren aan de hand van het koopstromenonderzoeken van de provincie. In september informeren wij de raad over deze kadernotitie.

Op 13 oktober geeft u uw wensen en bedenkingen mee over het Omgevingsprogramma Retail.

De raad behoudt daarnaast zijn formele rol in de besluitvorming over het **omgevingsplan**, waarin de beleidskeuzes uiteindelijk juridisch worden verankerd. Parallel aan dit proces loopt de [actualisatie van de omgevingsvisie](#). Waarmee de raad ook richting kan geven. Het vertrekpunt van het omgevingsprogramma retail is *“speerpunt 3.5.10 toekomstbestendige winkelgebieden: We geven ruimte aan vernieuwing en verbetering van de bestaande winkelgebieden en de aansluiting op de lokale identiteit.”*

Dus de raad kan niet alleen richting geven via de **Omgevingsvisie**, maar ook concreet sturen op de regels (**omgevingsplan**) en ontwikkelmogelijkheden voor winkelgebieden.

6. Vervolproces

Het streven is om dit jaar de opdracht af te ronden en het Omgevingsprogramma Retail eind 2026 vast te stellen. Deze memo^[1] geeft inzicht in de kaders en strategische lijnen waarbinnen een Omgevingsprogramma wordt uitgewerkt. Deze memo geeft daarmee invulling aan de kaderstellende rol van de raad.

Op 14 juli is er een presentatie gegeven over het omgevingsprogramma retail bij het college om bestuurlijk gevoel te krijgen.

Op **1 september** worden de opzet van het Omgevingsprogramma Retail en de bestaande kaders (deze memo) toegelicht in de beeldvormende commissievergadering Samenleving & Bestuur. De commissie bespreekt de deze memo een week later in haar oordeelsvormende vergadering van **8 september**.

In september/ oktober bespreken we het concept-omgevingsprogramma met de voorzitters van de winkeliersverenigingen.

Op **13 oktober** wordt het concept-Omgevingsprogramma besproken in de oordeelsvormende commissie voor de wensen en bedenkingen.

In november/december wordt het omgevingsprogramma retail door het college vastgesteld.

^[1] Op 11 november 2025 heeft de raad unaniem motie M25-056 aangenomen waarin het college wordt verzocht om – in ieder geval tot de vaststelling van de herijkte Omgevingsvisie – bij de ontwikkeling van een omgevingsprogramma te werken met een kadernotitie.

7. Samenvattend

De raad heeft de strategische kaders voor detailhandel en voorzieningen reeds vastgesteld via de Omgevingsvisie, de Retailvisie en andere relevante beleidsdocumenten.

Het Omgevingsprogramma Retail vormt geen nieuwe visie op detailhandel, maar de actualisering, concretisering en juridische verankering van deze bestaande beleidskaders binnen de Omgevingswet.

Met het programma ontstaat een helder en toekomstbestendig kader voor detailhandel, voorzieningen en functiewijzigingen, waarmee de vitaliteit van de kernen en de leefbaarheid in de Krimpenerwaard ook op langere termijn kunnen worden behouden en versterkt.

Bijlage I

Overzicht relevante beleidsdocumenten

Naam	Jaar van verschijnen
Omgevingsverordening Zuid-Holland	2025
Regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020: een visie op vitale steden en dorpen	2021
Retailvisie Krimpenerwaard	2019
Woonvisie Krimpenerwaard 2023-2038	2023
Omgevingsprogramma sociale basis en maatschappelijke voorzieningen Krimpenerwaard 2024	2024
Omgevingsvisie Krimpenerwaard	2021
Omgevingsprogramma Landbouw	2025
BOPA beleid: horecabeleid buitengebied gemeente Krimpenerwaard 2020	2025
Standplaatsenbeleid gemeente Krimpenerwaard	2025